

Głos Ludu

Gazeta Polaków w Republice Czeskiej

»Nie jyny z naszi dzichty«
– zapraszamy do Pszczyny
| s. 3

Na rowerze szlakiem
Żywocickiego mordu
| s. 4

Karwińskie
bibliolato
| s. 5

XVI ŚWIATOWE LETNIE IGRZYSKA POLONIJNE KIELCE 2013

Pęcznieje worek z medalami

WYDARZENIE: Zanim w Moskwie rozpoczną się mistrzostwa świata w lekkiej atletyce, za stolicę europejskiego sportu można traktować Kielce. W stolicy województwa świętokrzyskiego trwają od soboty XVI Światowe Letnie Igrzyska Polonijne. W gronie Polonusów z całego świata tradycyjnie dobrze spisują się nasi sportowcy z Zaolzia. Do medalowego worka wrzuciliśmy we wtorek i środę kolejne kruszce i w klasyfikacji generalnej zajmujemy czwartą pozycję. Wyprzedzają nas ekipy Kanady, Niemiec i Białorusi, które wystawiły do igrzysk pokaźną grupę sportowców.

Zgodnie z oczekiwaniami medale posypały się w sektorze lekkoatletycznym, podobnie jak wcześniej w sektorach pływackich i w rywalizacji kolarzy MTB (wyniki z basenu i kolarstwa pojawiły się we wtorkowym, drukowanym „Głosie Ludu” oraz na stronie internetowej www.glosludu.cz). Dwa złote medale w „królowej sportu” wywalczył w pierwszym dniu lekkoatletycznych zmagani Henryk Molin, który w swojej kategorii wiekowej triumfował tak w sprincie na 100 m, jak też w skoku w dal. Na najwyższym stopniu podium stanęli we wtorek także Adam Gaura i Władysław Martynek – obaj w biegu na 1500 m. – Wiedziałem, że ostatnie 300 metrów muszę pobiec szybciej. Zdecydowałem się finiszować i ostatnie sto metrów były ciężkie. Praktycznie nic nie widziałam i nic nie słyszałem – powiedział nam Martynek. Wczoraj na dobrze przygotowanym stadionie MOSir-u w Kielcach rywalizowano w drugim dniu lekkoatletycznej części igrzysk.

W Kielcach prawie wszystko pozapinane jest na ostatni guzik. Prawie wszystko, bo jak donosi nasz specjalny wysłannik, Witold Koźdoń, kłopoty sprawiają dziennikarzom nieprzewidywalne łącza internetowe. – Nie zawsze w centrum prasowym internet działa w stu procentach sprawnie. Tłok jest w dodatku ogromny, bo każdy chce jak najszybciej wysłać swój artykuł do redakcji – powiedział nam wczoraj Koźdoń. Dziennikarze lokalnej prasy skupieni są przede wszystkim na sukcesach Polonii Niemieckiej, Austriackiej i Kanady. – O sukcesach zaolziańskich sportowców pisze się niewiele. Raptem kilka zdań. Trochę to smutne – powiedział nam wczoraj Zbigniew Worek, kierownik piłkarskiej reprezentacji Beskid Śląski Zaolzie. – Wierzę, że do końca igrzysk nastawienie polskich dziennikarzy ulegnie zmianie. W końcu walczyliśmy jak równy z równym z najbogatszymi Poloniami świata – dodał.

Wtorek był ostatnim dniem grupowej rywalizacji w piłce nożnej. Reprezentacja Zaolzia w swoim ostatnim meczu grupowym przegrała po zaciętej walce z Lakeshore United II

Bieg na 110 m przez płotki.

(Kanada) 1:2. Jedyne goła dla podopiecznych Stanisława Kluza zdobył Stefan Nowak. Zaolziacy zajęli w grupie B drugie miejsce i we wczorajszym ćwierćfinale zmierzyli się z trzecią drużyną grupy A – piłkarzami Żytomierza. Nasi nie pozostawili się niesłabnącą popularnością. Złoto wywalczyli: Sebastian Pasz (chłopcy do lat 13), Jakub Lipus (chłopcy do lat 19) oraz trójka rodzinna Henryk Hanzel, Tomasz Hanzel, Karin Hanzel, Jadwiga Skarina, Dorota Skarina. Srebro: Piotr Pasz (do lat 16), Monika Mrózkowa (do lat 19), Renata Mrózek (seniorki), trójka rodzinna Adam Mrózek, Monika Mrózek, Renata Mrózek. Brąz: Viktoria Smugała (do lat 16), Tomasz Hanzel (do lat 16), trójki rodzinne Piotr Pasz, Piotr Pasz, Sebastian Pasz. Medalowy okazał się dla Zaolzia także turniej w badmintonie. Oto wyniki: Gra pojedyncza kobiet K0 – 3. Jolanta Niedoba; gra pojedyncza kobiet K2 – 2. Gabriela Niedoba, 3. Helena Michal-

na miejscu 5-8 (wspólnie z ekipami: Polonia Londyn, Bujwidze, Związek Polaków na Litwie). Triumfowały ekipy Sokoła Grodno (kobiety) i Promienia Dyneburg (Łotwa). Medalami obrodziło w rywalizacji ringo, który na Zaolziu cieszy się niesłabnącą popularnością. Złoto wywalczyli: Sebastian Pasz (chłopcy do lat 13), Jakub Lipus (chłopcy do lat 19) oraz trójka rodzinna Henryk Hanzel, Tomasz Hanzel, Karin Hanzel, Jadwiga Skarina, Dorota Skarina. Srebro: Piotr Pasz (do lat 16), Monika Mrózkowa (do lat 19), Renata Mrózek (seniorki), trójka rodzinna Adam Mrózek, Monika Mrózek, Renata Mrózek. Brąz: Viktoria Smugała (do lat 16), Tomasz Hanzel (do lat 16), trójki rodzinne Piotr Pasz, Piotr Pasz, Sebastian Pasz. Medalowy okazał się dla Zaolzia także turniej w badmintonie. Oto wyniki: Gra pojedyncza kobiet K0 – 3. Jolanta Niedoba; gra pojedyncza kobiet K2 – 2. Gabriela Niedoba, 3. Helena Michal-

na miejscu 5-8 (wspólnie z ekipami: Polonia Londyn, Bujwidze, Związek Polaków na Litwie). Triumfowały ekipy Sokoła Grodno (kobiety) i Promienia Dyneburg (Łotwa). Medalami obrodziło w rywalizacji ringo, który na Zaolziu cieszy się niesłabnącą popularnością. Złoto wywalczyli: Sebastian Pasz (chłopcy do lat 13), Jakub Lipus (chłopcy do lat 19) oraz trójka rodzinna Henryk Hanzel, Tomasz Hanzel, Karin Hanzel, Jadwiga Skarina, Dorota Skarina. Srebro: Piotr Pasz (do lat 16), Monika Mrózkowa (do lat 19), Renata Mrózek (seniorki), trójka rodzinna Adam Mrózek, Monika Mrózek, Renata Mrózek. Brąz: Viktoria Smugała (do lat 16), Tomasz Hanzel (do lat 16), trójki rodzinne Piotr Pasz, Piotr Pasz, Sebastian Pasz. Medalowy okazał się dla Zaolzia także turniej w badmintonie. Oto wyniki: Gra pojedyncza kobiet K0 – 3. Jolanta Niedoba; gra pojedyncza kobiet K2 – 2. Gabriela Niedoba, 3. Helena Michal-

na miejscu 5-8 (wspólnie z ekipami: Polonia Londyn, Bujwidze, Związek Polaków na Litwie). Triumfowały ekipy Sokoła Grodno (kobiety) i Promienia Dyneburg (Łotwa). Medalami obrodziło w rywalizacji ringo, który na Zaolziu cieszy się niesłabnącą popularnością. Złoto wywalczyli: Sebastian Pasz (chłopcy do lat 13), Jakub Lipus (chłopcy do lat 19) oraz trójka rodzinna Henryk Hanzel, Tomasz Hanzel, Karin Hanzel, Jadwiga Skarina, Dorota Skarina. Srebro: Piotr Pasz (do lat 16), Monika Mrózkowa (do lat 19), Renata Mrózek (seniorki), trójka rodzinna Adam Mrózek, Monika Mrózek, Renata Mrózek. Brąz: Viktoria Smugała (do lat 16), Tomasz Hanzel (do lat 16), trójki rodzinne Piotr Pasz, Piotr Pasz, Sebastian Pasz. Medalowy okazał się dla Zaolzia także turniej w badmintonie. Oto wyniki: Gra pojedyncza kobiet K0 – 3. Jolanta Niedoba; gra pojedyncza kobiet K2 – 2. Gabriela Niedoba, 3. Helena Michal-

ska; gra pojedyncza kobiet K 3 – 1. Gabriela Kufowa, 2. Jana Koupilowa; gra pojedyncza mężczyzn M0 – 1. Henryk Molin, 2. Grzegorz Molin, 3. Adam Breznen; gra pojedyncza mężczyzn M2 – 3. Adam Michalski.

Do piątku potrwają m.in. walki na kortach tenisowych, gdzie też mamy wielu medalowych faworytów. Do półfinału awansowali: Antonia Firkalowa, Wendula Martinková, Kamil Šafránek Filip Šafránek, Tadeusz Łakota, Filip Gleta, Filip Nowak, Jakub Cymorek, Michał Szurman, Marek Łakota. Czyli to taki mały zaolziański Wielki Szlem. Dziś tymczasem do walki o podium staną chociażby tenisiści stołowi. Igrzyska potrwają do soboty, ceremonia zamknięcia zaplanowana jest wieczorem na Placu Moniuszki. W sobotnim numerze „Głosu Ludu” pojawi się m.in. fotoreportaż z igrzysk, w obiektywie Witolda Koźdoń.

JANUSZ BITTMAR
Więcej na str. 8

ZDARZYŁO SIĘ

ZAGINIENI, POSZUKIWANI

Policja RC zwraca się do mieszkańców regionu z prośbą o pomoc w poszukiwaniu dwóch zaginionych mężczyzn. Pierwszym jest René Šarközi z Olbrachcic. 21-letni młodzieniec wyszedł z domu 1 lipca br. k. godz. 11.30 i dotąd nie wrócił, ani nie zostawił żadnej wiadomości. Poszukiwany wygląda na swój wiek, jest szczupłej postury, ma 175-180 cm wzrostu, oczy niebieskie. Na prawej ręce nosi tatuaż z napisem: „Muzika je můj život”. Młodzieniec nie bierze żadnych leków.

Drugim zaginionym mężczyzną jest Andrzej Czerwiński. Pochodzi z Polski, czasowo jest zameldowany w hotelu robotniczym w Piotrowicach koło Karwiny. Ostatni raz widziano go 7 czerwca w czasie zmiany na Kopalni ČSM. Dnia 10 czerwca miał ponownie stawić się do pracy, ale nie uczynił tego. Wcześniej nie sprawiał w pracy żadnych problemów. Poszukiwania zostały wszczęte na podstawie oznajmienia pracodawcy. Zaginiony Polak urodził się w 1968 roku, jego wygląd może sprawiać jednak wrażenie nieco młodszego. Jest średniej sylwetki, 165-170 cm wzrostu, ogolony na łyso. Ma owalny kształt twarzy, zapadnięte oczy. Znak szczególny – blizna na brzuchu.

Zdjęcia: ARC

Jakiegokolwiek informacje nt. zaginionych należy zgłaszać pod bezpłatnym nr. tel. 158 lub u któregośkolwiek funkcjonariusza policji. (sch)

POGODA

czwartek

piątek

dzień: 34 do 38 °C
noc: 20 do 16 °C
wiatr: 2-3 m/s

dzień: 28 do 32 °C
noc: 18 do 14 °C
wiatr: 2-5 m/s

9 771212 422041

13093

KRÓTKO

BĘDZIE MOŻNA
MIESZKAĆ...

GRÓDEK (kor) – Władze gminy czekają na wnioski mieszkańców gminy dotyczące przydzielania kredytów z Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa z budżetu gminnego. Zainteresowani mogą składać swoje wnioski do 4 września br. Szczegóły dotyczące przydzielania kredytów oraz wszystkie formularze można znaleźć na stronach internetowych: www.obechradek.cz.

* * *

LEPSZE
STRAŻACKIE
AUTO

GRÓDEK (kor) – Jednostka Ochotniczej Straży Pożarnej przed rokiem otrzymała nowy, nowoczesny samochód. Gmina mogła go zakupić dzięki dotacji z Urzędu Wojewódzkiego w Ostrawie. Obecnie władze wioski zamierzają wyposażyć auto w specjalne, profesjonalne uchwyty, a także półki, na których strażacy będą mogli układać sprzęt potrzebny podczas gaszenia pożarów. Na modernizację samochodu strażackiego gmina przeznaczy z budżetu 120 tys. korun.

* * *

UTRUDNIENIA
DLA KIEROWCÓW
KARWINA (ep)

– Awaria kanalizacji utrudnia życie kierowcom. Na ulicy Górnicej w Karwinie-Nowym Mieście, w pobliżu siedziby policji, rozpoczęły się we wtorek naprawy uszkodzonej kanalizacji. Kierowcy oraz pasażerowie autobusów muszą uzbroić się w cierpliwość – prace potrwać co najmniej do 20 sierpnia i wymagać będą wprowadzenia ograniczeń w ruchu. – Urząd Miasta zezwolił na częściowe zamknięcie jezdni. Ruch odbywa się po jednej stronie ulicy, samochody jeżdżą tam w obu kierunkach. Nie można skręcić z Alei Wyzwolenia w kierunku Piotrowic, zmieniły się również przystanki i trasa autobusów miejskich – poinformowała rzeczniczka karwińskiego magistratu, Šárka Swiderová.

* * *

POTRZEBNA
POMOC

OSTRAWA (ep) – Wczoraj, w piątą rocznicę tragicznego wypadku pociągu w Studence, w którym zginęło 8 osób, a 95 zostało rannych, w Zintegrowanym Centrum Bezpieczeństwa w Ostrawie zorganizowano seminarium interdyscyplinarne. Jak przypomniano, po wypadku w Studence należało udzielić pomocy psychologicznej nie tylko poszkodowanym i rodzinom ofiar, ale również członkom jednostek strażackich, policyjnych i innych, które interweniowały na miejscu zdarzenia. Konferencję zorganizowała Policja RC we współpracy z Ministerstwem Spraw Wewnętrznych, wojewódzką strażą pożarną oraz Sztabem Kryzysowym Ostrawa. Zajmowano się problematyką udzielania pomocy psychosocjalnej ofiarom wypadków oraz pomocy członkom jednostek interweniujących w przypadku stresu posttraumatycznego – poinformowała Soňa Štětínská z Komendy Wojewódzkiej Policji w Ostrawie.

Nowe miejsca pracy
w... urzędzie pracy

FOT. MAREK SANTARIUS

W poszukiwaniu nowej życiowej szansy.

Niespełna 100 nowych pracowników pojawi się na przełomie 2013 i 2014 roku w urzędach pracy w całym województwie morawsko-śląskim. Minister pracy i spraw socjalnych František Koníček chce, żeby w urzędach w całym kraju pojawiło się około 700 nowych pracowników. W piątek spotkał się w Ostrawie z szefami wo-

jewódzkiego urzędu pracy oraz urzędów powiatowych w regionie.

– Rynek pracy trzeba wesprzeć. Pracownicy urzędu pracy muszą często i regularnie rozmawiać z pracodawcami oraz z lokalnymi samorządami, żeby dobrze znali aktualną sytuację. Chcemy, żeby te urzędy wróciły do pierwotnego stanu i chce-

my przywrócić im ich misję: aby były administratorami pomiędzy rynkiem pracy a pracodawcami – tłumaczył minister.

Minister chce skupić się na grupie osób, które są bez pracy już od dłuższego czasu oraz na ludziach powyżej 55. roku życia, których mało kto chce zatrudniać. (ep)

W kasku bezpieczniej

Miasto włączyło się w projekt wspierający zwiększenie bezpieczeństwa rowerzystów na drogach. Projekt pod nazwą „Na rowerze tylko z kaskiem” realizuje organizacja Bezpiecznie na Drogach, a patronat nad nim objęli znani sportowcy: Martina Sáblíková, Jiří Ježek, Martin Šimůnek, Aleš Valenta, Martin Šonka i Luďek Zelenka.

Statystyki pokazują, że liczba wypadków drogowych z udziałem rowerzystów wzrasta, a do najbardziej tragicznych należą te, przy których doszło do zranienia głowy. Dlatego

w najbliższą sobotę Straż Miejska w Czeskim Cieszynie będzie przekonywać miłośników dwóch kółek o konieczności wkładania kasku, poradzi, jak powinien być wyposażony rower oraz rozdawać będzie elementy odbłaskowe.

– Na terenie miasta przybyło w ostatnim czasie ścieżek rowerowych, poza tym rośnie zainteresowanie mieszkańców jazdą na rowerze, chcemy więc przekonać ich, że używanie kasków ochronnych ma sens, nie tylko w przypadku rowerzystów do 18 roku życia, dla których jest to obo-

wiązkowe – wyjaśnia naczelnik Straży Miejskiej, Piotr Chroboczek. Miasto wybudowało w ramach projektu Park Sportowy ścieżkę rowerową wzdłuż Olzy oraz w Parku Sikory, która jest połączona z trasą po polskiej stronie. Wkrótce trasa zostanie przedłużona o kolejny odcinek. To właśnie w okolicy kładki sportowej przy Parku Sikory w sobotę od godz. 10.00 strażnicy miejscy będą zatrzymywać rowerzystów, radzić im, rozdawać elementy odbłaskowe oraz materiały informacyjne, m.in. 10 przykazań rowerzysty opracowanych przez BESIP. (ep)

Chcą pobić Pilzno

Bogumińscy chcą stać się czeskimi rekordzistami w liczbie podawanych gatunków piwa w jednym miejscu. Okazją do zapisania się w Czeskiej Księdze Rekordów będzie szósta edycja Święta Piwa, która odbędzie się w najbliższą sobotę w bogumińskim Hobbyparku. Obecnie rekord należy do Pilzna, gdzie w 2009 roku podawano 83 gatunków piwa z czeskich i niemieckich mini browarów.

– Jeśli wierzyć obietnicom, to w tej

chwili możemy liczyć na 96 gatunków lanego piwa. To jest dwukrotnie więcej niż na podobnych imprezach odbywających się w naszym regionie – stwierdził dyrektor miejskiej agencji K3 Karel Balcar.

Uczestnicy bogumińskiego Święta Piwa będą mogli skosztować złozonego trunku zarówno produkcji dużych renomowanych browarów, jak i małych producentów domowego piwa. (sch)

Dodaj czeskie ceny

Ceny podstawowych artykułów spożywczych w Czechach zainteresowały polskich internautów. Portal www.cenynaswiecie.pl przeznaczony dla Polaków wyjeżdżających za granicę zawiera aktualne ceny podstawowych produktów spożywczych z różnych państw świata.

Na liście kilkudziesięciu państw, których ceny można tam znaleźć, jest też Republika Czeska, ale czescy internauci lub odwiedzający ten kraj Polacy nie okazali się na razie zbyt aktywni.

– Baza cen powiększa się każdego dnia, jednak są państwa, do których jak dotąd żaden internauta nie przy-

isał ani jednej ceny. Takim państwem są Czechy. Zależy mi, aby mieszkańcy Polski mieli możliwość poznania bliżej tego kraju. Znajomość tamtejszych cen na pewno przyda się każdemu, kto będzie planować tam podróż. Przy okazji mieszkańcy Czech będą mogli porównać ceny ze swoich miejscowości do tych, które obowiązują w Polsce – zachęca twórca portalu, Radomir Andrzejczak.

Baza cen tworzona jest przez internautów. Aby dodać ceny, wystarczy wejść na adres www.cenynaswiecie.pl, kliknąć przycisk „Dodaj ceny”, a następnie wybrać odpowiednie państwo. (ep)

Inwestują w stal

Huta Trzyniecka rozpoczęła właśnie budowę inwestycji za 700 mln korun. Spółka zdecydowała się na podniesienie jakości produkowanej stali poprzez zastosowanie nowej technologii. Na terenie firmy powstanie wkrótce nowa linia produkcyjna do uszlachetniania stali. Nowa technologia ruszy prawdopodobnie pod koniec przyszłego roku. Pręty stalowe oraz stal profilowana są trzecim w kolejności najczęściej sprzedawanym produktem trzynieckiej firmy. Dzię-

ki uszlachetnianiu stali na miejscu można będzie częściowo zrezygnować z kosztownego przewożenia materiału do siostrzanej firmy – walcowni w Kladnie.

Huta wybrała do uszlachetniania stali technikę ogrzewania indukcyjnego – niewątpliwą korzyścią tej metody są niskie koszty inwestycyjne, ale przede wszystkim ekologiczność – wyjaśnia zastępca dyrektora generalnego huty ds. inwestycji, Radek Olszar. (ep)

FOT. ARC

W Hucie Trzynieckiej szykuje się nowa inwestycja.

»Nie jyny z naszi dzichty« – zapraszamy do Pszczyny

Ziemia pszczyńska, region oddalony od nas zaledwie o kilkadziesiąt kilometrów, była tematem seminarium naukowego zorganizowanego w piątek w Jabłonkowie, pierwszego dnia Gorolskiego Święta. Seminarium to już tradycyjna impreza towarzysząca „Gorolowi”, przygotowywana przez Izbę Regionalną im. Adama Sikory oraz Sekcję Ludoznawczą.

W piątkowe popołudnie w miejscowym domu PZKO wykłady wygłosili wicewojewoda śląski Piotr Spyra, Halina Nocoń z Towarzystwa Miłośników Ziemi Pszczyńskiej oraz Agnieszka Szymula z Muzeum Miejskiego w Tychach.

O historii ziemi pszczyńskiej oraz jego kulturze ludowej opowiedział Piotr Spyra. Wygłosił wykład przygotowany przez postać Sławomira Kowalskiego, który nie mógł przybyć do Jabłonkowa.

POCZĄTKI ZA PIASTÓW

Historia tej ziemi sięga początków Polski Piastów. Gród Pszczyna, spełniający rolę targowiska i strażnicy, istniał już na przełomie XIII i XIV wieku. – Przy tym grodzie obronnym rozwinęło się miasto, a później cały historyczny region pszczyński i kultura pszczyńska. Historycznie Pszczyna i ziemia pszczyńska nie należały do Śląska, ale do Małopolski, ale dopiero politycznie w ciągu XIV wieku, a potem kulturowo stały się częścią ziemi śląskiej – wyjaśnił Piotr Spyra.

Jak referował, ziemia pszczyńska ma dość wyraźne granice naturalne. Ówczesny gród leżał przy głównym szlaku handlowym prowadzącym z Ukrainy przez Małopolskę i Bramę Morawską na południe Europy. Puszczą pszczyńska oddzielała te ziemie od północy i zachodu.

JAK POWSTAWAŁ REGION

W XVII wieku rzeka Wisła była linią graniczną dla wpływów kulturowych na południu i na wschodzie, lasy rozbarsko-bytomskie odgradzały ziemię pszczyńską od północy, a na zachodzie umowna granica przebiegała na drodze Żory – Strumię.

W dorzeczu Wisły, Pszczynki i Gostynki wytworzył się swoisty etnicznie region mający cechy wspólne z całym obszarem Zielonego Śląska od Raciborza aż do Wisły. Region ten wyróżniał się oryginalnością budownictwa drewnianego, prostotą zdobnictwa, strojem ludo-

wym oraz specyfiką obrzędów, pieśni i tańców.

Mówiąc o ziemi pszczyńskiej, mówimy zarówno o krainie historycznej, jaki i pewnym stanie politycznym. Od XVI wieku Pszczyńskie Wolne Państwo Stanowe obejmowało Pszczynę, Bieruń, Mikołów, Mysłowice i liczne wioski, w tym dzisiejsze Katowice.

SZLAKIEM KOŚCIOŁKÓW

Najstarsze zabytki kultury w regionie istniejące do dziś to m.in. drewniany Kościół Ścięcia św. Jana Chrzciciela w Grzawie czy jeden z najstarszych kościołów zachowanych na terenie Polski: drewniany barokowy kościół św. Marcina znajdujący się w Ćwiklicach. Pierwsze wzmianki o tym kościele pochodzą już z początku XIV wieku, obecny kościół został wzniesiony na zrębach pierwotnej świątyni na przełomie XVI i XVII wieku. To właśnie drewniane budownictwo, a zwłaszcza drewniane kościółki, są najbardziej charakterystycznym typem tamtejszego budownictwa ludowego. Oprócz charakterystycznej architektury kulturę ludową tej ziemi wyróżniają też ciekawe zdobnictwo, strój ludowy i bardzo bogata obrzędowość, pieśni i tańce.

»DZIOD« ALBO »MASORZ«

Jak opowiadał Piotr Spyra, specyfiką pszczyńskiego folkloru są zabawy, czyli popularne na ziemi pszczyńskiej utwory, które nie są tańcami – nie rządzą nimi ustalone reguły. – Polegają na naśladowaniu charakterystycznych wiejskich postaci lub przedstawianiu scen, ukazujących ludzkie przywary. Zabawy są popularne do dziś – można je zobaczyć na wiejskich weselach – opowiadał.

Najpopularniejsze zabawy to na przykład „dziód”. Mężczyzna przebiera się za „dziada” – ma wąsy i brodę, na głowie zniszczony kapelusz, nosi kozuch, w ręce trzyma laskę i krąży między dziewczętami i chłopcami. Zabawom zawsze towarzyszą

przyspiewki. Do dziś można zobaczyć także „masorza” – to zabawa męska, w której dwóch chłopców przebiera się za byka, a reszta udaje rzeźników. Cel jest jeden – byk musi zostać powalony, a jego części rozdane. „Słuchaj chopie som, co jo ciebie dom, rogi, kości i bebechy, żebyś w domu miał uciechy. Skóra weź se też, żebyś miał co jeść” – tak śpiewa się przy tej zabawie.

WAŻNA EDUKACJA

O bogatej obrzędowości regionu mówiła również Halina Nocoń, nauczycielka, propagatorka edukacji regionalnej, członkini Towarzystwa Miłośników Ziemi Pszczyńskiej. Wspominała o ciekawych zwyczajach i obrzędach dorocznych, kulturowanych do dziś. Jednym z nich jest zwyczaj „Chodzienia po mikołajstwie”, zachowany na przykład w miejscowości Łąka. – Wiele elementów kultury ludowej wciąż trwa i trzeba dbać o ich zachowanie. Przede wszystkim w rodzinie, ale w szkole też powinno być na to miejsce – temu służy właśnie edukacja regionalna – mówiła Halina Nocoń. Jak opowiadała, edukacja realizowana jest nie tylko poprzez lekcje dodatkowe w ramach programu szkolnego, ale też np. organizowanie wycieczek, konkursów wiedzy o regionie, udział w takich imprezach jak „Śląskie śpiewanie” czy „Po naszymu, czyli po śląsku”.

O innym przejawie kultury ludowej regionu – tradycyjnym stroju – mówiła w Jabłonkowie Agnieszka Szymula z Muzeum Miejskiego w Tychach. Jak opowiadała, strój pszczyński jest jednym z wyróżniających się odrębnością ubiorów ludu śląskiego. W przeciwieństwie do stroju kobiecego, ubiór męski zginął ostatecznie wiele lat temu. Na przykładowy strój kobiecy składają się: suknia, czyli „kiecka” z „lajbikiem” na górze, „jakła” – kaftan ze stojką przy szyi oraz fartuch – „zopaska”. Na głowie pszczyńnianki noszą „sztoskę”, a o wielkiego święta – chustę czepcową.

Fot. ELŻBIETA PRZYCZKO

Stoisko powiatu pszczyńskiego na Gorolskim Święcie.

Tradycje pszczyńskiego stroju troskliwie kultywuje istniejący od 1960 roku Zespół Regionalny Pszczyna, który zbiera, dokumentuje i prezentuje na scenie pieśni, tańce, obrzędy i zwyczaje tego regionu.

FOLKLOR CIĄGLE ŻYWY

Jak podkreślali wszyscy goście piątkowego seminarium, kultura ludowa i folklor na ziemi pszczyńskiej zaczynają się odradzać. Powstaje coraz więcej zespołów regionalnych, coraz więcej osób zaczyna nosić przy różnych okazjach tradycyjny pszczyński strój ludowy. Dziś trudno znaleźć na terenie powiatu pszczyńskiego gminę, w której nie działa przynajmniej jeden zespół. Nie brakuje też inicjatyw promujących tutejszą tradycyjną kulturę. Przykładem mogą być coroczne „Spotkania pod brzmem” – duża impreza folklorystyczna organizowana zawsze w czerwcu.

– To wszystko świadczy o tym, że ta kultura ludowa, która zresztą pozwoliła górnoślązkom przetrwać w czasach, kiedy były silne polityczne zakusy, żeby zniszczyć tę górnośląską tożsamość, wciąż żyje – powiedział Spyra. – Kultura ludowa i tradycje ziemi pszczyńskiej należą do żywych po dziś dzień i myślę, że ten region jest jednym z głównych ośrodków odrodzenia kultury śląskiej – dodał.

PSZCZYNA NA »GOROLU«

Do Jabłonkowa przybyli również przedstawiciele pszczyńskich władz lokalnych, na Gorolskim Święcie powiat miał swoje stoisko promocyjne, a na scenie prezentowały się

zespoły ludowe z tego regionu. Zespół Pszczyna w piątek wystąpił z godzinnym programem „Z moikiem i dziadem po wsi pszczyńskiej”, a grupa „Radostowianki”, zaśpiewała przed publicznością w Łasku Miejskim w sobotnie popołudnie.

Nie mogło zabraknąć także degustacji tradycyjnych potraw regionu pszczyńskiego. W piątek można było spróbować „pszczyńskich maszek-tów”, a w sobotę i niedzielę podniebienia odwiedzających Łasek Miejski zachwycał śląski kołacz, który przygotowała piekarnia z Jankowic.

– Mamy tu maszkety z kluskami i czerwoną kapustą, karminadel z panskrautem i żurek śląski – zachęcali kucharze z restauracji „Planeta smaku” z Pszczyny, która w piątek serwowała regionalne przysmaki, czyli, po śląsku – „maszkety”. – Karminadel to wieprzowe mięso mielone ze śledziem, panskraut to ziemniaki puree z kapustą kiszoną i dużą ilością czosnku. To potrawy, które w każdą niedzielę pojawiają się na pszczyńskich stołach – dodali.

Stoisko promocyjne powiatu przez wszystkie „świętgorolskie” dni cieszyło się dużym zainteresowaniem odwiedzających. Liczne materiały promocyjne, wydawnictwa książkowe i albumowe przyciągały uwagę nie tylko amatorów turystycznych wędrowek po okolicy. Stoisko przygotowało także możliwość użycia zabytkowej maszyny drukarskiej z Muzeum Prasy Śląskiej, która drukowała emblemat Gorolskiego Święta.

ELŻBIETA PRZYCZKO

moim zdaniem

DZIESIĘĆ FAKTÓW Z GOROLSKIEJ NIEDZIELI

DANIEL KADŁUBIEC

- Internet przybliżył nas do tego, co działo się w Łasku Miejskim także w niedzielne przedpołudnie. Ostatnim przygotowaniom wtórował reproduktory folklor słowacki. Jakbyśmy swojego nie mieli.
- Zespoły zaolziańskie są chore na folklor słowacki, który jednak w ich wykonaniu jest na ogół imitacją, często żenującą.
- To samo dotyczy kapel. Jak się słuchało „słowackiego” przygrywania „Olzie”, można było wpaść w rozpacz. Byłe jakie przebieranie palcami nie jest graniem. Jeżeli nie respektuje się rytmiki, linii melodyjnej, czystości intonacyjnej, jeżeli nie ma dyscypliny grania, mamy do czy-

nienia z czymś, co Czesi trafnie nazywają „šumařením”. Było też „pyk, pyk z fajeczki”, były w tej pieśniczce i „gołabecki”, też „łogródeczek” i inne dziwolągi. Jednym słowem – dom wariatów.

- Na tym tle bardzo korzystnie wypadli „Jackowie”. Pokazali naszą kulturę, i to czysto, poprawnie, kapela grała bez udziwnień, tak, jak trzeba i należy. Nie spotkałem jednak wersji tanecznej „Wyjyżdżej furmanku”, zaś zmiana tonacji w „jawornickim” uważana jest za przejaw węgierskości.
- Jeżeli o udziwnienia chodzi, to klasycznym ich przykładem było „o jo, jo, jo, głęboka studzienka”. Styli-

zacja zupełnie zdemolowała tę pieśniczkę.

- Znakomici byli nasi mali i młodzi wokalni soliści, nie mówiąc już o fryszackich przedszkolakach. Aktorsko super, wyraźni, śmiali, gwarowo i dykcyjnie bardzo dobrzy. Brawa dla p. naucz. Gałuszkowej.
- Jak trzeba robić folklor sceniczny, pokazały dwa zespoły – rumuński i serbski. Co za kultura, co za wykonanie, co za precyzja. Nie było miejsca na bylejakosć, na przypadek, co z kolei jest naszą domeną. Wszystko miało precyzyjny sens, znaczenie, każdy krok, ruch, ukłon. A te kapele – to jakby Filharmonia Wiedeńska. Finezja, technika, dy-

sciplina, bez udawania „wirtuozerii”. To były wzory najwyższej klasy, za to Spiszacy z Jurgowa okazali się marni.

SŁUK jest osobną kategorią – profesjonalizm wyjątkowy przede wszystkim w umiejętności wykorzystania folkloru w scenach z codzienności. To nazywa się rozwijanie folkloru, stosowanie go w obszarach dotychczas nietkniętych. O doskonałości grania i tańczenia nie ma co wspominać. To oczywistość. I uwaga: każdy z tych zespołów robił swoje i nie zaglądał, jak my, do sąsiada.

- Przyjemnie było słuchać gwary, informacji i dowcipnych historyjek T. Filipczyka i G. Pazdery. Pasują

bardzo do tego Święta. Ich głównym atutem jest to, jak mówią i co mówią.

- Nasze koła PZKO-wskie spisały się, jak zawsze, wybornie. Nie ma słów podziękowań dla ich ofiarności, też i pomysłowości.
- Konkluzja. Nasze zespoły stają się coraz mniej cieszyńskie. Zamiast rozwijać kulturę, którą znają z autopsji, w której wyrosli i którą mają w krwi, wolą imponować niby atrakcyjniejszym folklorem słowackim. Gorolskie Święto jest zaś od tego, by promowało przede wszystkim to, co wyrosło nad Olzą. I to powinno być podstawowym kryterium występu w Łasku Miejskim. W przeciwnym razie będzie ono traciło swój sens.

Na rowerze szlakiem żywocickiego mordu

W niedzielę 6 sierpnia 1944 roku w Żywocicach i na obrzeżach sąsiadującej z nimi Suchej Górnej gestapo rozstrzelało 36 mężczyzn. Wszyscy byli cywilami, większość z nich była Polakami. Po 69 latach, które minęły od tego wydarzenia, pozostały po nich kamienne pomniki rozsiane na kilkunastu kilometrach kwadratowych. We wtorek, w rocznicę tragedii, ok. 20 osób wyruszyło na Rajd Rowerowy „Po żywocickich stelach”.

– To już czwarty Rajd Rowerowy śladami ofiar Tragedii Żywocickiej. Pierwszy odbył się w 2010 roku. Rok wcześniej, w 65. rocznicę wydarzenia, odwiedziliśmy pomniki samochodami – przypomniał Zygmunta Stopa z Jabłonkowa, jeden z organizatorów okolicznościowego rajdu. – Chcemy uczcić pamięć ofiar tej strasznej tragedii. 6 sierpnia 1944 roku było tak samo gorąco jak dziś. Dlatego my też musimy trochę wycierpieć – powiedział główny pomysłodawca i organizator imprezy wspomnieniowej, Władysław Kristen odnośnie ponad 35-stopniowego upału.

Uczestnicy spotkali się o godz. 16 na dworcu kolejowym w Hawierzowie-Suchej. Stąd, dzieląc się na dwie grupy, wyruszyli na trasę Rajdu. Na czele pierwszej, czerwonej, stanął Józef Śtirba. Na trasę niebieską wyruszył z drugą grupą kolarzy Kristen. Wśród uczestników Rajdu byli zarówno bywalcy, jak i osoby nowe, które dowiedziały się o inicjatywie z „Głosu Ludu” lub ze stron internetowych miasta Hawierzowa. – Tak się niefortunnie składało, że co roku, kiedy był rajd, zawsze mi coś wypadło. W tym roku wreszcie mogłem przyjechać – cieszy się Zbyszek Letocha, który przyjechał do Suchej aż z Orłowej-Lutyni.

Władysław Kristen z mapą Rajdu Rowerowego „Po żywocickich stelach”.

TRAGEDIA WSZYSTKICH RODZIN

Jiří Winkler, który wspólnie z kilkunastoletnim synem Tomášem postanowił w tym roku dołączyć do rajdowców, mieszka w Żywocicach.

Państwo Chodurowie witają uczestników rajdu dobrze schłodzoną wodą mineralną.

Uczestnicy rajdu przy pomniku płaczącej matki w Żywocicach.

Jako chłopak nieraz bawił się w lesie. Przycupnięte pod drzewami lub ukryte w zaroślach stęle wzbudzały jego ciekawość. Teraz ich historią zainteresował się również jego syn. – Większość pomniczków udało nam się odnaleźć. Mamy nadzieję, że do pozostałych dotrzemy dziś w ramach rajdu. Niektóre znajdują się w prywatnych ogrodach, co utrudnia dostęp do nich – stwierdza J. Winkler, wyciągając mapę z pozanaczanymi stelami. Razem z synem dołączają do grupy „czerwonych”, której trasa prowadzi najpierw do Suchej Górnej, a stąd do wschodniej części Żywocic.

Czerwonym szlakiem udają się również państwo Kędziorowie z niedalekiego Błędowickiego Kopca. W Rajdzie uczestniczą już drugi raz. – Pierwszy raz pojechaliśmy dwa lata temu. 6 sierpnia 1944 roku moja mama była małą dziewczynką. Dziś opowiadała mi o tym, co z tego dnia zapamiętała – mówi Marta Kędzior. W Żywocicach i okolicy pamięć o tamtych wydarzeniach pozostaje nadal żywa niezależnie od tego, czy ktoś z rodziny lub krewnych był bezpośrednią ofiarą nazistowskiej zemsty za wydarzenia w gospodarstwie Mokrosza. Potwierdzają to słowa Tadeusza Klimszy z Cieszkowa, który uczestniczy w rajdzie już od jego pierwszej edycji. – Myślę, że to, co wydarzyło się w Żywocicach, było tragedią dla każdej rodziny. My mieszkaliśmy niedaleko, w Hawierzowie-Szumbarku. Ludzie bali się wtedy, co będzie dalej. W domu sporo mówiło się na ten temat – podkreśla.

Józef Santarius z Orłowej-Poręby miał pięć lat, kiedy na cmentarz w Orłowej-Zimnym Dole wieszono na „drabinioku” zwłoki rozstrzelanych mężczyzn. – Jego właściciele kazano zaprzęgnąć konie i wieźć trupy z Żywocic do Orłowej. Wśród rozstrzelanych był jej mąż. Z wozu zwiwały ciała ofiar, ciekła krew. W ten

sposób gestapo chciało ludziom pokazać, czego jest zdolne – wspomina zasłyszaną w domu opowieść orłowianin.

NA NIEBIESKIM SZLAKU

Od dworca kolejowego w Hawierzowie-Suchej rowerzyści przez pierwszy kilometr jadą wspólnie. Potem „czerwoni” odbijają w lewo, a „niebiescy” ruszają prosto przez siebie, kierując się najpierw na południe, a potem na zachód.

Rajdowcy przy steli upamiętniającej najwięcej ofiar.

Dzięki podziałowi uczestników na dwie grupy w ciągu dwóch godzin rajdowcy zatrzymują się przy stelach upamiętniających wszystkich 36 ofiar tragedii.

Pierwszym pomnikiem na niebieskim szlaku jest ten upamiętniający śmierć Adolfa Wajnera oraz Aloisa Kadury. Pod pomnik wstawiono kwiaty. Widać, że o to miejsce nadal ktoś dba. Kolejna stela stoi na prywatnej łące otoczonej płotem. W tym miejscu zostało rozstrzelanych aż pięć osób. To dużo. Zwykle na jednym pomniku są wyryte najwyżej dwa, trzy nazwiska.

Żywocickie stęły są na pozór wszystkie takie same, choć osadzone są w różnej scenerii i kryją w sobie różne ludzkie tragedie. Niektóre usytuowane są na gruntach nowoczesnych posesji, inne stoją samotnie pod lasem, w cieniu brzozy płaczącej, a nawet przy placu zabaw wśród gęstej zabudowy domków jednorodzinnych i szeregowych. Przy każdym pomniku organizatorzy pokazują zdjęcia poszczególnych ofiar. Jan Klimaz to jeszcze dziecko. Miał zaledwie 17 lat, kiedy został rozstrzelany. – Był tu na służbie u rolnika Chodury. Chodura miał volkslistę i myślał, że go uratuje, ale w końcu również jego rozstrzelano – mówi Kristen.

Jindřich Chodura ma pomnik nieco dalej. Kilkadziesiąt metrów stąd mieszka jego bratanek, Karol Chodura. Jako piętnastolatek przeżył żywocicki mord tylko dzięki temu, że jego ojciec w ostatniej chwili wziął volkslistę. – W ten sposób uratował siebie i nas, dwóch braci – mówi dziś 84-letni mieszkaniec Żywocic. Razem ze swoją żoną witają zgranych uczestników rajdu dobrze schłodzoną wodą mineralną. Pod płotem ich domu stoi

pomniczek upamiętniający Franciszka Kiszkę. – Kiszka był u moich rodziców najemnikiem. Za żadne skarby świata nie chciał wziąć volkslisty. Zastrzelono go na naszych oczach – wspomina Chodura.

PAMIĘĆ BĘDZIE TRWAĆ

Krótko po godz. 18 pod pomnikiem płaczącej matki w Żywocicach spotykają się obydwie grupy Rajdu Rowerowego „Po żywocickich stelach”. W imieniu mieszkańców wioski, będącej już od kilkudziesięcioleci dzielnicą Hawierzowa, wita ich Karol Kielar z Miejscowego Koła PZKO, równocześnie zapraszając na uroczystości wspomnieniowe, które odbędą się przy pomniku w najbliższą sobotę. – W imieniu żywociczanki chciałbym podziękować wam wszystkim, żeście tutaj przyjechali. Dziś na palcach można policzyć świadków tamtych wydarzeń. Wdowy po ofiarach poumierały, pozostało już tylko kilka sierot – mówi.

Wszystko wskazuje jednak na to, że pamięć żywocickiego mordu będzie nadal trwać. M.in. dzięki takim rajdom jak ten i dzięki rodzicom, którzy potrafią zainteresować historią również swoje dzieci.

BEATA SCHÖNWALD

GŁOSIK

Karwińskie bibliolato

Smakowite bibliolato trwa właśnie w Oddziale Literatury Polskiej w bibliotece w Karwinie. Tradycyjnym wakacyjnym zajęciom i inicjatywom dla małych czytelników towarzyszy w tym roku konkurs sponsorowany przez producenta słodczy. Przez całe wakacje aż do 23 września za swoją „biblioteczną” aktywność można zbierać biblieuro, które potem będzie można wydać na zakupy w Bibliomarkecie. Do wyboru będą nie tylko słodczy, ale też oczywiście książki. Uczestnicy konkursu zostaną zaproszeni na spotkanie finałowe w Tygodniu Bibliotek na początku października.

Biblioteczną walutę można otrzymać za wykonanie różnych zadań. Pierwszym z nich było przyjsie do biblioteki w dniu zakończenia roku szkolnego i pochwalenie się stopniami. Za dobre świadectwo także w tym roku czytelnicy otrzymywali od pań bibliotekarek książkę w prezencie, a dodatkowo także biblieuro do konkursu.

Kolejne zadania, za które można otrzymać tę cenną konkursową walutę, to na przykład wizyta w bibliotece z wypożyczeniem książek, zarejestrowanie nowego czytelnika, przyniesienie zdjęć z wakacji, wymyślenie rebusów czy językołamaczy oraz udział w którymś z bibliospotkań. Warunkiem uczestnictwa jest posiadanie ważnej karty czytelnika na rok 2013.

W ubiegły czwartek odwiedziliśmy bibliotekę, kiedy trwało jedno z wakacyjnych spotkań. Zastaliśmy tam dziewczynki z polskiej szkoły podstawowej we Fryszacie, które często zaglądają do tutejszego oddziału. – Lubię czytać różne książki, na przykład o tajemnicach i zagadkach. Dzisiaj wypożyczyłam książki

Do Oddziału Literatury Polskiej biblioteki w Karwinie młodzi czytelnicy zaglądają także w czasie wakacji.

„Okropny Macius”, „Koszmarne karolek”, „Tajemnica hotelu” i książkę o zwierzętach domowych, bo lubię czytać też o zwierzątkach – powiedziała nam Ania Burek. Ania, która bierze udział w konkursie „bibliolato”, przyniosła też do biblioteki stworzone przez siebie, przy drobnej pomocy mamy, zabawne rebusy. Dzięki temu zyskała kolejne biblieuro.

– Ja najczęściej wypożyczam „Koszmarne Karolki” – to książki o Karolku, który sprawiał dużo problemów, i o Damianku. W domu mam też dużo innych książek do czytania – powiedziała z kolei Joanna Zolich.

W czasie popołudniowych zajęć w bibliotece dzieci razem z paniami

bibliotekarkami czytają książki, rozwiązują rebusy i zadania czy rysują. Następne takie spotkanie zaplanowano na 22 sierpnia. Oczywiście do biblioteki możecie zajrzeć też w innym terminie – kiedy tylko przyjdzie wam ochota na fajną lekturę.

Jak zdradziły nam panie bibliotekarki, w czasie wakacji, chociaż dużo dzieci wyjeżdża gdzieś z rodzicami lub ma inne zajęcia, w bibliotece wcale nie brakuje czytelników. Podobno najchętniej czytają ostatnio kryminały dla dzieci szwedzkiego pisarza Martina Widmarka (zwłaszcza chłopcy). Dziewczyny lubią na przykład serię książek o Martynce.

(ep)

WITAMY

Irmína Hasan urodziła się 26 marca w szpitalu w Karwinie-Raju, ważyła 2830 g i mierzyła 45cm. Zdjęcie dziewczynki przysłał do redakcji rodzice Alina Humel oraz Marcin Hasan. Jak napisali, imię odziedziczyła po kochanej babci Irmgard Humel. Irminka ma czteroletnią siostrę Zośkę. Rodzina mieszka w Czeskim Cieszynie.

Irmína to imię żeńskie pochodzenia germańskiego. Wywodzi się od zdrobnienia grupy imion rozpoczynających się na irm – od słowa „irmen”, które oznacza „czczony, szanowany”.

(ep)

UWAGA RODZICE! Zachęcamy do nadsyłania zdjęć waszych pociech, które przysły na świat w ostatnich miesiącach. Oprócz zdjęć prosimy o informacje na temat

Fot. ARC

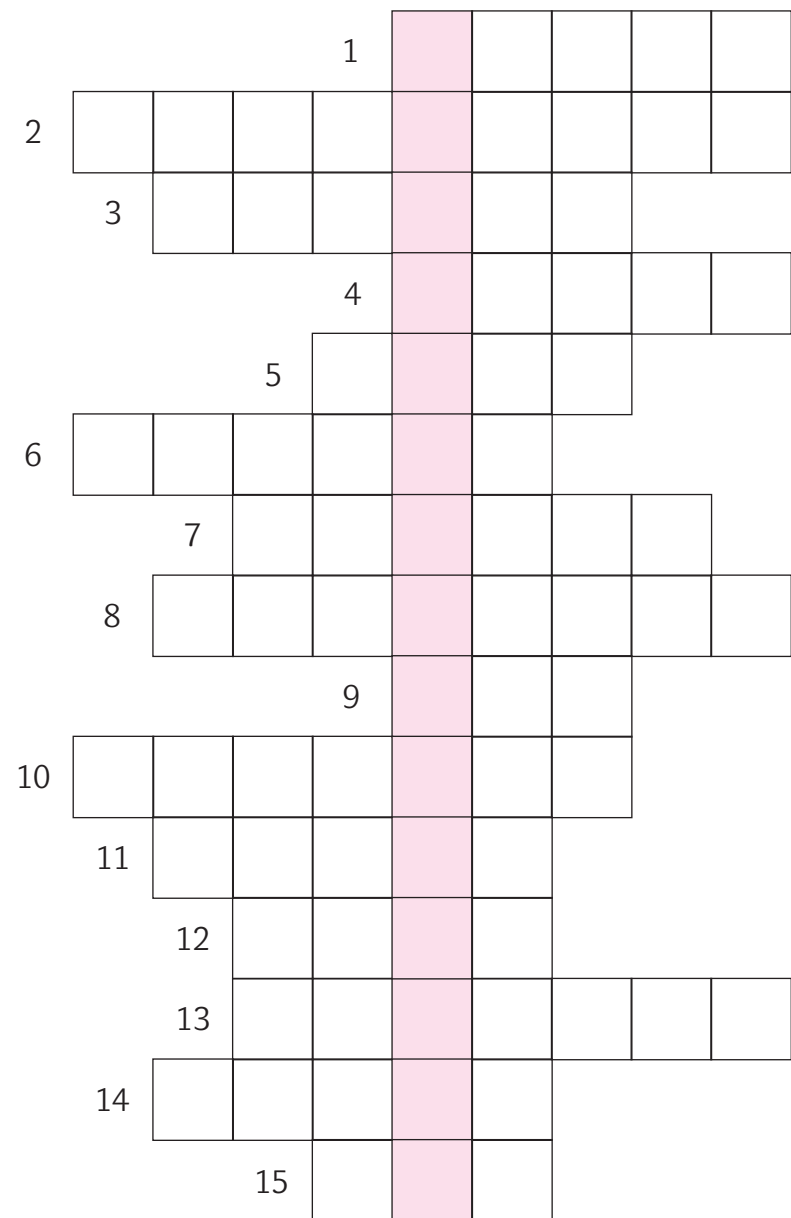
imion i nazwisk rodziców, daty i miejsca urodzenia dziecka, prosimy podać także jego wagę urodzeniową i wzrost, ewentualnie dane na temat rodzeństwa. Interesuje nas też, w jaki sposób wybieraliście imię dla dziecka. Zdjęcia prosimy przysyłać na adres: przyczko@glosludu.cz lub klasyczną pocztą na adres redakcji.

KRZYŻÓWKA

KRZYŻÓWKA Zapraszamy do rozwiązywania, czekamy na wasze odpowiedzi! Przypominamy, że nagrodę książkową rozlosujemy we wrześniu spośród wszystkich odpowiedzi nadesłanych w czasie wakacji. Im więcej krzyżówek rozwiążecie, tym większa szansa na wygraną!

1. Piaszczyste wzniesienie na plaży usypane przez wiatr 2. Rzeka oraz miejscowość o tej samej nazwie pod Łysą Górą 3. Miasto z Wawelem 4. Duży okrągły owoc z rodziny dyniowatych, z zewnątrz zielony, w środku czerwony 5. Narząd wzroku 6. Trwa 45 minut 7. Młody koń 8. Potrzebny przy wyjeździe poza Unię Europejską 9. Zwierzę do hipoterapii 10. Sierotka z krasnoludkami 11. Stolica Japonii 12. Inaczej elektryczność 13. Święto plonów po zakończeniu żniw 14. Gdyby nie skakała, to by nóżki nie złamała 15. W matematyce na przykład prosty albo rozwarty.

(ep)

UŚMIECHNIJ SIĘ

Bliźniaki wracają ze szkoły i od progu wołają:

– Mamo, mamo! Wygrałaś konkurs klasowy „Czyja mama jest najpiękniejsza?”. Wszyscy głosowali na swoje własne mamy, a ty dostałaś dwa głosy...

Jasio podaje sprzedawczyni na targu słoiczek i prosi o nalanie śmietany.

– Płacisz złotówkę – mówi sprzedawczyni, podając pełny słoik.

– Mamusia położyła pieniążki na dnie słoika...

Z Frysztatu do Jabłonkowa

Fot. MAREK SANTARIUS

Na tegorocznym Gorolskim Świątku w Jabłonkowie miało okazję zaprezentować swój talent wiele młodych twórców. W niedzielne popołudnie na scenie w Lasku Miejskim wystąpili na przykład dzieci z polskiego przedszkola w Karwinie Fryszacie. Przedszkolaki przedstawiły program pod tytułem „Jak hawiryz Maśłok kramarzył z Pusteckim”.

CZWARTEK 8 sierpnia

 TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1- Info Poranek **8.00** Wiadomości **9.00** Ojciec Mateusz (s.) **9.50** Natura w Jedyńce - Między światami **10.55** Siostry (s.) **12.00** Wiadomości **12.05** Agrobiznes **12.30** Natura w Jedyńce - Mrówki ogniste **13.25** Podróżnik - Msafiri **13.55** Klan (s.) **14.25** Palce lizać **15.00** Wiadomości **15.25** Bonanza (s.) **16.20** Pszczółka Maja **17.00** Teleexpress **17.25** Życie nad rozlewiskiem (s.) **18.25** Ratownicy (s.) **19.15** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** Ojciec Mateusz (s.) **21.20** Sprawa dla reportera **22.20** Serialowe Lato Jedynki - 07 zgłoś się (s.) **0.15** Serialowe Lato Jedynki - Detoks II (s.).

 TVP 2

6.05 Dwójka Dzieciom **6.30** Alternatywy 4 (s.) **7.40** M jak miłość (s.) **9.35** Wiadomości z drugiej ręki (s.) **10.10** Barwy szczęścia (s.) **10.40** Na dobre i na złe (s.) **11.45** Sukienka dla Panny Maryi **12.15** Familiada (teleturniej) **12.45** Makłowicz w podróży - Chorwacja **13.20** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Islam afrykański **13.55** Czas honoru **14.50** Ja to mam szczęście! **15.25** Rodzinka.pl (s.) **15.55** M jak miłość (s.) **16.55** Kabaretowy Klub Dwójki - Kabaret Limo **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **20.10** XVI Festiwal Kabaretu Koszalin **20.12.25** Zabójcze umysły (s.) **23.15** Kocham kino - Miłosna dieta **1.05** Świat bez tajemnic.

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.35** Info Poranek **7.15** Serwis Info **7.35** Info Poranek **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **9.00** Serwis Info **9.10** Gość poranka **9.50** Info Poranek **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.20** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **12.20** Biznes Info **13.00** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **15.00** Serwis Info **15.15** Rozmowa dnia **15.30** Serwis Info **16.50** Biznes Info **17.00** Szukamy skarbów **17.30** Aktualności Flesz **17.35** Kronika Miasta **17.45** Pociąg kulturalny **18.15** Kronika Miasta **18.30** Aktualności **19.25** Eurowiadomości **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.20** Raport z Polski **22.10** Wieczorny magazyn sportowy **22.30** Info Dziennik **23.15** Sportowy Wieczór **23.31** Pocztówka z nieba **0.35** Infoexpress.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.45** Malanowski i Partnerzy (s.) **9.40** Trudne sprawy 2 **10.40** Dlaczego ja? **11.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **12.45** Dom nie do poznania **14.45** Malanowski i Partnerzy **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.40** Dlaczego ja? **17.40** Trudne sprawy **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.10** Kobieta na topie (komedia USA) **21.55** CSI: Kryminalne zagadki Nowego Jorku (s.) **23.55** Miłosna zagrywka (kome-

dia kopr.) **2.15** Zagadkowa noc.

 TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Świnka Peppa (s. anim.) **8.35** Eddy i niedźwiedź **8.40** Otwórz drzwi **8.55** Był sobie... kosmos (s. anim.) **9.25** Historie sław – oczy Petra Čepka **10.25** Kamera na szlaku smakuje Czechy **10.55** Karetka (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **13.25** Hercules Poirot (s.) **14.15** Szansa **15.20** 13. komnata B. Basikovej **15.50** Wszystko o gotowaniu **16.20** Podróżomania **16.50** AZ kwiz **17.15** Podróż po... **17.45** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25** Taxi **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Król echa (film) **21.05** Podróż po Bali **21.40** Policyjne historie (film) **22.25** Zagraniczne sprawy (s.) **23.50** Profil zbrodni (s.) **0.40** AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Wszystko o gotowaniu **8.45** Fani serialów **9.45** Mity i fakty historii **10.40** Życie z wulkanami **11.3** Operacje Navy SEALs **12.25** Myśli wody **12.50** Na winnym szlaku **13.20** Cudowna planeta **14.10** Gdzie jest Fred? (film) **16.15** Everwood (s.) **17.00** Allo, allo! (s.) **18.00** Brzydkie kaczątko (s. anim.) **18.20** Otwórz drzwi **18.30** Eddy i niedźwiedź **18.45** Wieczorynka **18.50** Pszczółka Maja (s. anim.) **19.15** Kim Possible (s.) **19.40** Bob i Bobek (s. anim.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Świat gadów i płazów **20.55** Przeżyć! **21.45** Wichry wojny (s.) **23.20** Półmrok **23.45** Single i reszta (s.) **0.35** Moja rodzina.

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **9.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **11.20** Policja kryminalna Anděl (s.) **10.10** Dwóch i pół (s.) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.45** Obrońca (s.) **13.35** Redakcja (s.) **14.40** Bez śladu (s.) **15.35** Dr House (s.) **16.30** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Agenci NCIS (s.) **18.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Lekarze z Początków (s.) **21.25** Rozrabiaki na emeryturze **22.00** CSI: Kryminalne zagadki Miami (s.) **22.50** Nocne wiadomości, sport, pogoda **23.25** Showtime (film) **1.00** Smallville (s.).

 PRIMA

6.10 Policja Hamburg (s.) **7.05** Pan Złota Rączka (s.) **7.30** M.A.S.H. (s.) **8.45** Nakryto do stołu! **9.35** Napisała: Morderstwo (s.) **10.40** Columbo (s.) **12.30** Policja Hamburg (s.) **13.25** Strażnik Teksasu (s.) **14.25** Siska (s.) **15.35** Cztery pory roku - zima (film) **17.30** VIP Nakryto do stołu! **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.40** Reporterzy po twojej stronie **19.55** VIP wiadomości **20.15** Jiřina Bohdalová **21.25** Zbrodnie nad Sekwaną (s.) **22.30** Rizzoli & Isles (s.) **23.30** Prawo i porządek: Los Angeles (s.) **0.25** Zabójcze umysły (s.).

PROGRAM TV

PIĄTEK 9 sierpnia

 TVP 1

5.55 TVP Info w TVP 1 **8.00** Wiadomości **9.00** Kawa czy herbata? **9.55** Natura w Jedyńce - Mrówki ogniste **11.00** Siostry (s.) **12.00** Wiadomości **12.05** Agrobiznes **12.30** Zwierzęta Świata - Najmłodszy w ZOO **13.00** Dzika Polska - Pogadać z sóweczką **13.30** Podróżnik - Atacama **14.00** Klan **14.25** Palce lizać **15.00** Wiadomości **15.25** Bonanza (s.) **16.20** Pszczółka Maja **17.00** Teleexpress **17.25** Ale mądrale! **18.20** Ratownicy (s.) **19.15** Wieczorynka **19.30** Wiadomości **20.25** 1920 - Wojna i miłość **21.20** Drużyna marzeń **23.20** Żandarm i policjantki **1.10** Bonanza (s.).

 TVP 2

6.10 Dwójka Dzieciom - Przygód kilka wróbla Ćwirka **6.30** Alternatywy 4 (s.) **7.35** M jak miłość (s.) **9.30** Wiadomości z drugiej ręki **10.05** Barwy szczęścia (s.) **10.35** Na dobre i na złe (s.) **11.45** Wajrak na tropie - W pogoni za salamandrą **12.15** Familiada (teleturniej) **12.50** Makłowicz w podróży - Chorwacja **13.20** Wojciech Cejrowski - boso przez świat - Ekwador znaczy równik **13.55** Czas honoru **14.55** Ja to mam szczęście! **15.25** Rodzinka.pl (s.) **15.55** M jak miłość (s.) **16.55** Kabaretowy Klub Dwójki - z kabaretem Jurki **18.00** Panorama **18.50** Jeden z dziesięciu **20.10** Rodzinka.pl (s.) **21.45** Dzięki Bogu już weekend **23.00** Piąty Stadion **23.05** Kryminalne zagadki Las Vegas (s.) **0.50** Opowieści włoskich żon (s.)

 TV KATOWICE

6.00 Serwis Info **6.35** Info Poranek **7.30** Serwis Info **8.03** Gość poranka **8.20** Info Poranek **9.10** Gość poranka **9.30** Serwis Info **10.10** Biznes - otwarcie dnia **10.22** Info Poranek **10.45** Gość poranka **11.00** Serwis Info **12.20** Biznes Info **12.30** Serwis Info **14.10** Raport z Polski **14.30** Serwis Info **15.15** Rozmowa dnia **15.30** Serwis Info **16.00** Raport z Polski **16.50** Biznes Info **17.00** Czas na jazdę **17.15** W 80 dni dookoła świata **17.30** Aktualności Flesz **17.35** Kronika Miasta **17.45** Eurowiadomości **17.55** Rawa blues **18.30** Aktualności **19.00** Wieczorne wiadomości sportowe **19.25** Po obu stronach Bałtyku **20.00** Infoexpress **20.10** Minęła 20ta **21.20** Raport z Polski **22.30** Info Dziennik **23.15** Sportowy Wieczór **23.31** Królik po berlińsku **0.30** Infoexpress **0.45** Minęła 20ta.

 POLSAT

6.00 Nowy dzień z Polsat News **8.45** Malanowski i Partnerzy **9.40** Trudne sprawy **10.40** Dlaczego ja? **11.45** Pamiętniki z wakacji (s.) **12.45** Dom nie do poznania **14.45** Malanowski i Partnerzy 6 **15.50** Wydarzenia **16.15** Interwencja (mag.) **16.40** Dlaczego ja? **17.40** Trudne sprawy 5 **18.50** Wydarzenia **19.30** Świat według Kiepskich (s.) **20.10** Małolaty u taty (komedia USA) **21.55** Anakonda III. Potomstwo (film kopr.) **23.55** Ostatni król Szkocji (film bryt.) **2.30** Zagadkowa noc.

 TVC 1

5.59 Studio 6 **8.30** Świnka Peppa (s. anim.) **8.35** Eddy i niedźwiedź **8.45** Otwórz drzwi **8.55** Był sobie... kosmos (s. anim.) **9.25** Przyjaciele Zielonej Doliny (s.) **9.55** Za kurtyną **11.05** Życie na zamku (s.) **12.00** Południowe wiadomości **12.30** Rodzina Horaków (s.) **13.25** Hercules Poirot (s.) **14.15** Szansa **15.30** 13. komnata L. Skořepovej **15.55** Wszystko o gotowaniu **16.20** Podróżomania **16.50** AZ kwiz **17.15** Podróż po... **17.45** Czarne owce **18.00** Wiadomości regionalne **18.25**

Kamera na szlaku smakuje Czechy **18.55** Prognoza pogody, wiadomości, sport **20.00** Pod jednym dachem (s.) **20.50** Chłopaki w akcji – letnie wydanie **21.20** Wszystko-party **22.05** Nie wahaj się i kręć – wyd. specjalne **23.05** Policja kryminalna Paryż (s.) **23.55** Grzeszni ludzie miasta Pragi (s.) **0.40** AZ kwiz.

 TVC 2

5.59 Dzień dobry **8.30** Wszystko o gotowaniu **8.45** Architektura **9.15** Najszczęśliwszy dzień Anny Mećiarowej **9.35** Głosy w tunelach **10.25** Wichry wojny (s.) **12.00** Lotniskowiec Enterprise **12.55** Historia ostatniej bomby **13.40** Czeskie ślady w rzeszy roślin Ameryki Południowej **14.00** Czeskie himalajskie przygody **15.00** Królestwo natury **15.25** Wędrówki dinozaurów **16.15** Everwood (s.) **17.00** Allo, allo! (s.) **18.00** Brzydkie kaczątko i ja (s. anim.) **18.20** Otwórz drzwi **18.30** Eddy i niedźwiedź **18.45** Wieczorynka **18.55** Pszczółka Maja (s. anim.) **19.15** Kim Possible (s.) **19.40** Bob i Bobek (s. anim.) **19.50** Wiadomości w j. migowym **20.00** Cudowna planeta **20.55** Życie z wulkanami **21.50** John i Mary (film) **23.20** TVC Live – Věra Špinarová **0.15** Półmrok.

 NOVA

5.59 Śniadanie z TV Nova **9.00** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **10.10** Lekarze z Początków (s.) **11.25** Dwóch i pół (s.) **11.50** Tescoma ze smakiem **12.00** Południowe wiadomości, sport, pogoda **12.45** Obrońca (s.) **13.40** Redakcja (s.) **14.40** Bez śladu (s.) **15.35** Dr House (s.) **16.30** Dwóch i pół (s.) **17.00** Popołudniowe wiadomości, sport, pogoda **17.25** Agenci NCIS (s.) **18.20** Przychodnia w różnym ogrodzie (s.) **19.30** Wiadomości, sport, pogoda **20.20** Helena (s.) **20.55** Zamieńmy się żonami **22.10** Na własne ryzyko (film) **23.55** Z podniesionym czołem III (film) **2.10** Brygada ratunkowa (s.).

 PRIMA

6.15 Policja Hamburg (s.) **7.10** Pan Złota Rączka (s.) **7.35** M.A.S.H. (s.) **8.55** Nakryto do stołu! **9.45** Napisała: morderstwo (s.) **10.45** Columbo (s.) **12.35** Policja Hamburg (s.) **13.30** Strażnik Teksasu (s.) **14.30** Siska (s.) **15.40** Cztery pory roku - wiosna (film) **17.40** Jesteś tym, co jesz **18.55** Wiadomości, wiadomości kryminalne **19.40** Reporterzy po twojej stronie **19.55** VIP wiadomości **20.15** Miejsce zbrodni (s.) **22.15** W rękach wroga (film) **0.15** Koktajl (film).

KALKULATOR PALIWOWY	
Ceny paliw na stacjach z dnia 7. 8. 2013	
Bielsko-Biała, CH Auchan	
E95	5,40 zł
ON	5,36 zł
LPG	2,16 zł
Cieszyn, Statoil	
E95	5,69 zł
ON	5,65 zł
LPG	2,27 zł
Cieszyn, Neste	
E95	5,59 zł
ON	5,39 zł
Zebrzydowice, Orlen	
E95	5,49 zł
ON	5,39 zł
LPG	2,17 zł
Czeski Cieszyn, Shell	
E95	36,50 kc
ON	36,90 kc (wik)

 TV POLONIA

PIĄTEK 9 sierpnia

6.10 Warto kochać **6.55** Pod Tatrami **7.10** Błękitne wakacje - magazyn żeglarski **7.40** Życie na gorąco **9.05** Kroniki XVI Światowych Igrzysk Polonijnych **9.20** Miś Fantazy **9.50** O dwóch takich, co ukradli księżyc **10.25** Codzienna 2 m. 3 (s.) **11.00** Polonia 24 **11.35** Kopciuszek (s.) **12.05** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Łamigłówka **12.35** Wiadomości **12.50** Rodzinka.pl (s.) **13.55** Obroża **14.30** Anna German - moja miłość **15.00** Dozwolone od lat 40 - Marek Grechuta **16.00** Złotopolscy (s.) **16.30** Latarnicy.pl (s.) **16.50** Kopciuszek (s.) **17.15** Łamigłówka **17.30** Teleexpress **17.55** Codzienna 2 m. 3 (S.) **18.20** Czesław Niemen w Operze Leśnej w Sopocie **19.15** Barwy szczęścia (s.) **20.00** Wiadomości **20.50** Siedlisko **22.00** Polonia 24 **22.40** Kroniki XVI Światowych Igrzysk Polonijnych **23.00** Zawrócony.

SOBOTA 10 sierpnia

6.35 Złotopolscy (s.) **8.55** Polonia 24 **9.35** Błękitne wakacje - magazyn żeglarski **10.00** Kroniki XVI Światowych Igrzysk Polonijnych **10.15** W piątą stronę świata - Gdzie twój dom Telemachu? **11.10** Gdańsk ,39 **12.10** Łamigłówka **12.15** Pamiętaj o mnie **12.40** Ojciec Mateusz (s.) **13.30** Makłowicz w podróży - Madera **14.00** Siedlisko **15.00** Drawieński Park Narodowy **16.00** Kulturalni PL **17.00** Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka **17.25** Łamigłówka **17.30** Teleexpress **17.50** Rodzinka.pl (s.) **18.55** Ale mądrale! **20.00** Wiadomości **20.45** Janosik (s.) **21.40** Pamiętaj o mnie **22.00** Polacy tu i tam - Magazyn polonijny (8) **22.40** Polskie drogi **0.15** Słownik polsko@polski, talk-show prof. Jana Miodka.

NIEDZIELA 11 sierpnia

6.00 Kopciuszek (s.) **8.25** Polacy tu i tam **9.00** Łamigłówka **9.05** Wędrówki skrzata Borówki - Las mieszaný **9.25** Mama **10.00** Ziarno **10.35** Czterdziestolatek (s.) **11.35** Pamiętaj o mnie **11.55** Między ziemią a niebem **11.55** Anioł Pański **12.10** Między ziemią a niebem **12.45** Pod Tatrami **13.00** Transmisja Mszy Świętej ze szczytu Góry Ślęży **14.20** Polskie drogi **16.05** Dozwolone od lat 40 - Stenia Kozłowska **17.00** Dzika Polska: Bogatsze życie - Ukochana żółwica **17.25** Łamigłówka **17.30** Teleexpress **17.50** Rodzinka.pl (s.) **19.20** Błękitne wakacje - magazyn żeglarski **20.00** Wiadomości **20.45** Ranczo (s.) **22.40** Pamiętaj o mnie **23.00** Czterdziestolatek (s.).

PONIEDZIAŁEK 12 sierpnia

6.10 Dozwolone od lat 40 - Stenia Kozłowska **7.05** Nie ma jak Polska - Pomorze **7.40** Życie na gorąco **9.20** Miś Fantazy **9.50** Tylko Kaśka **10.25** Codzienna 2 m. 3 (s.) **11.00** Życie od kuchni **11.35** Kopciuszek (s.) **12.05** Barwy szczęścia (s.) **12.30** Łamigłówka **12.35** Wiadomości **12.50** Ranczo (s.) **14.35** Błękitne wakacje - magazyn żeglarski **15.00** „Glob - Magazyn Nowości Naukowych” **15.30** Polskie Wynalazki 2013 **16.00** Złotopolscy (s.) **16.30** Klimaty i smaki „Toruń” **16.50** Kopciuszek (s.) **17.15** Łamigłówka **17.30** Teleexpress **17.55** Codzienna 2 m. 3 (s.) **18.25** Kabaret POTEM - Bajki dla potłuczonych **19.15** Barwy szczęścia (s.) **20.00** Wiadomości **20.50** Głęboka woda (s.) **21.45** Polonia w Komie **22.00** Polonia 24 **22.45** Twarzą w twarz **23.25** 11. Przystanek Woodstock 2005 - Pogodno **0.35** Łamigłówka - Zamek Królewski 2013 **0.45** Kopciuszek (s.).

KALKULATOR WALUTOWY

Kursy walut w kantorach z dnia 7. 8. 2013

	Cieszyn, ul. Zamkowa		Bielsko-Biała, CH Auchan	
	kupno	sprzedaż	kupno	sprzedaż
CZK	0,163	0,164	0,160	0,165
EUR	4,220	4,260	4,190	4,260
USD	3,170	3,290	3,140	3,240

Czeski Cieszyn, dworzec		
	kupno	sprzedaż
PLN	6,05	6,20
EUR	25,70	26,30
USD	19,20	20,20

(wik)

ŻYCZENIA

*Ludzie nie dlatego przestają się barwić, że się starzeją
lecz starzej się, bo przestają się barwić!*

Mark Twain

Sto lat! Sto lat! Niechaj żyje nam!
Zacny jubileusz obchodzi

pan PIOTR CHROBOCZEK

z Hawierzowa-Błędowic. Życzenia składają żona, syn
cóрка z mężem, wnuczka Zuzia, siostra, mamusia oraz
teściowie.

GL-458

Dzisiaj obchodzi swój życiowy jubileusz 50. urodzin

pan inż. PIOTR CHROBOCZEK

Prezes MK PZKO w Hawierzowie-Błędowicach. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i wszelkiej pomyślności składa zarząd i członkowie błędowickiego koła.

GL- 456

WSPOMNIENIA

Dnia 6 sierpnia minęła 20. rocznica śmierci naszej Kochanej

śp. MARII BEZEĆNEJ

z Końskiej. O chwilę modlitwy proszą najbliżsi.

GL-457

Chociaż lata mijają, boleść w sercu została...

Dnia 9 sierpnia 2013 minie 12. rocznica śmierci naszego Drogiego Męża, Ojca i Dziadka

śp. MUDr. LEONA HENNERA

z Czeskiego Cieszyńska. Kto znał Jego dobre i szlachetne serce, niechaj razem z nami poświęci Mu chwilę wspomnień. Z miłością i ze smutkiem w sercu – żona oraz synowie z rodzinami.

AD-068

CO W KINACH

HAWIERZÓW – Centrum: Smerfy 2 (8, 9, godz. 15.30); Pain and Gain (8, 9, godz. 17.45); Kongres (8, 9, godz. 18.00); Lovelace (8, 9, godz. 20.00); Ses (8, 9, godz. 20.30); **KARWINA – Centrum:** Megamocny (8, godz. 10.00); Smerfy 2 (8, 9, godz. 17.45); Pain and Gain (8, 9, godz. 20.00); **TRZYNIEC – Kosmos:** Smerfy 2 (8, 9, godz. 17.30); Red 2 (8, 9, godz. 20.00); **CIESZYN – Piast:** Smerfy 2 (8, 9, godz. 16.15, 18.30); Iluzja (8, godz. 20.30); Red 2 (9, godz. 20.30).

CO NA ANTENIE

POLSKIE WIADOMOŚCI: ĆT1 SM, piątek, wiadomości regionalne od godz. 18.00.
POLSKIE AUDYCJE: po-pt: godz. 19.05, so: godz. 17.30 Ostrawa 107,3 MHz i Trzciniec 105,3 MHz.

CO W TERENIE

LIGOTKA KAMERALNA – MK PZKO zaprasza w sobotę 24. 8. na jednodniową wycieczkę do Wrocławia. W programie m.in. zwiedzanie Panoramy Racławickiej oraz Starówki. Zgłoszenia oraz bliźsze informacje u M. Ševčíka, tel. 737 248 219, do 15. 8.
PTTS „BŚ” – Odjazd na wycieczkę autobusową na Babią Górę 10. 8. jest o godz. 6.00 z Karwiny, 6.20 z Cz. Cieszyńska. Zabrać ze sobą dokumenty, złotówki, i ubezpieczenie; inf.: 733 729 069, 603 193 004, 596 311 685.
▲ Uczestnicy wycieczki do Rudaw Słowackich mogą sobie zamówić kopie map poszczególnych tras; inf.: 733 729 069, 603 193 004, 596 311 685.
TKK PTTK „ONDRASZEK” – Zaprasza na wycieczkę rowerową do Tresnej 10. 8. Zbiórka o godz.

NEKROLOGI

W głębokim smutku pogrążeni zawiadamiamy wszystkich krewnych, przyjaciół i znajomych, że dnia 5. 8. 2013 zmarł w wieku niespełna 88 lat nasz Kochany Mąż, Ojciec, Teść, Dziadek, Pradziadek, Brat, Szwagier i Wujek

śp. BRUNO RYGIEL

zamieszkały w Karwinie-Nowym Mieście. Pogrzeb Drogiego Zmarłego odbędzie się w piątek dnia 9. 8. 2013 o godz. 11.00 z kościoła katolickiego w Karwinie-Kopalniach. W smutku pogrążona rodzina.

RK-122

PODZIĘKOWANIA

Z całego serca dziękujemy wszystkim krewnym, przyjaciołom, znajomym za szczere wyrazy współczucia, wieńce, kwiaty i tak liczny udział w ostatnim pożegnaniu naszego Kochanego

śp. ZBIGNIEWA OŻÓGA

ze Skrzeczonia. Dziękujemy ks. proboszczowi mgr. Jackowi Domańskiemu za dostojne przeprowadzenie obrzędu pogrzebowego, chórowi „Hasło” Skrzeczonia, inż. Władkowi Ruskowi, panom Rakusowi i Farlikowi za przepiękne pożegnanie śpiewem i muzyką. Serdecznie dziękujemy za przybycie wszystkim kolegom z branży muzycznej, od Grodkowa po Ostrawę. Szczególnie gorąco pragniemy podziękować Rudkowi i Dance Grabowskiemu.

W smutku pogrążona rodzina.

GL-461

8.30 przed dworcem kolejowym w Bielsku-Białej. Trasa około 50 km: Mikuszowice – Wilkowice Łodygowice – Zarzecze – Tresna – Międzybrodzie – Straconka – Bielsko-Biała.

OFERTY

KUPIĘ DOM RODZINNY albo chatę, Wędrzynia po Jabłonkowie i okolicę Mostów k. Jabłonkowa, Łomnej. Może być przed rekonstrukcją. Tel.: 601 563 820. GL-447
SPRZEDAM PIŁĘ TARCZOWĄ na drewno opałowe. Tel. 732 844 674. GL-435

Firmy budowlane

SWABUD (cz) i SWAKOŃ (pl)

Docieplanie elewacji, remont fasad zabytkowych, podbitki (palubki), wymiana okien PCV remonty mieszkań i domów.

Przyjmujemy zlecenia na 2013 r. także w systemie dotacji zacieplenie ścian i wymiana okien w ramach nowego programu „Zelená úsporám” kontakt:

kom. cz. 776 218 494, cz. 608 556 915, cz. 774 085 874, e-mail: jozefswakon@onet.pl

Szybka i fachowa realizacja zleceń. Cieszyń, Puńcowska 93 www.swabud.cz

ANTYKI KUPIĘ – meble przedwojenne, obrazy, zegary, odznaczenia, srebra, militaria, stare zdjęcia, pocztówki i wiele innych, tel. 0048 605 255 770. GL-379

WYSTAWY

GALERIA MIASTA TRZYNCA, Rynek Wolności 526: do 15. 8. wystawa Romana Štětiny pt. „Nultá série”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00, so-nie: 14.00-17.00.
KONGRES POLAKÓW, Komeńskiego 4, Cz. Cieszyń: do 11. 9. wystawa pt. „Na harcnerskich szlakach”. Czynna: po-pt: 8.00-15.00.
MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ, SALA WYSTAW w Cz. Cieszyń, Praska 3/14: do 30. 8. wystawa pt. „Cechy a městská společnost 16.-19. století”; stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.
▲ **SALA WYSTAW w Hawierzowie-Żywocicach, Padlých hrdinů 47a:** do 20. 6. 2014 wystawa pt. „Tragedia Lidic”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.
▲ **SALA WYSTAW w Karwinie, Rynek Masaryka:** do 9. 8. wystawa pt. „Zabytki heraldyczne”; stała ekspozycja „Migawki z historii Karwi-

Ogłoszenia do »Głosu Ludu« przyjmowane są w dni powszednie:

□ W redakcji „Głosu Ludu” przy ul. Komeńskiego 4, Czeski Cieszyń w godz. 8.30-15.30, tel. 558 731 766 e-mail: ogloszenia@glosludu.cz

□ W firmie Hudeczek Service, sp. z o.o. – Studio Graficzne, Czeski Cieszyń, ul. Strzelnicza 18 (NA PARTERZE), codziennie w godz. od 8-16, tel. 558 711 027 e-mail: ad.servis@hudeczek.cz

□ W Odd. Literatury Polskiej Biblioteki w Karwinie-Frysztacie (przy rynku) w po, wt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, czw: 13.00-17.00, pt: 9.00-12.30, 13.00-17.00, tel.: 596 312 477 e-mail: knih-k1pl@rkka.cz

UWAGA

Ogłoszenia do „Kroniki rodzinnej” należy przysyłać bądź przynosić osobiście do redakcji do godz. 12.00 dnia poprzedzającego wydanie gazety. W przypadku nekrologów czekamy do godz. 13.30, prosimy jednak wcześniej zgłosić telefonicznie fakt zamówienia ogłoszenia.

ny”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30, so: 9.00-13.00, nie: 13.00-17.00.
▲ **SALA WYSTAW w Jabłonkowie, Rynek Mariacki 14:** do 29. 11. wystawa pt. „Kora, tytoń, trawa, korzenie, pnienie...”; wystawa stała „Z przeszłości Jabłonkowa i okolicy”. Czynne: wt-pt: 8.00-16.30.
▲ **SALA WYSTAW w Orłowej, Masaryka 985:** stała ekspozycja „Orłowa – przeszłość i teraźniejszość”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.
▲ **SALA WYSTAW w Pietwałdzie, Do Muzeum 89:** do 24. 1. 2014 wystawa pt. „Pozor, křehké!”. Czynna: po-pt: 8.00-16.30.

CO ZA OLŻĄ

KSIAŻNICA CIESZYŃSKA, ul. Mennicza 46: do 27. 9. wystawa historii turystyki na Śląsku Cieszyńskim „Łysa góra, piękna góra, kopiec z wysoki...” Czynna: wt-pt: 8-18, so: 9-15
MUZEUM DRUKARSTWA, ul. Głęboka 50, Cieszyń: do 16. 8. wystawa grafik Aleksandry Bury pt. „Udomowione”. Czynna: wt-pt: 10.00-17.00; so, nie: 13.00-17.00.
WIEŻA PIASTOWSKA I ROTUNDA św. Mikołaja: Czynne codziennie 9.00-19.00.

Przy odpuszcie na wystawę

W najbliższą niedzielę mieszkańcy Cierlicka, i nie tylko, spotkają się w kościele w Cierlicku-Kościele na odpuszcie organizowanym co roku ku czci patrona świątyni, św. Wawrzyńca. O godz. 7.30 i 10.30 odprawione zostaną msze św. w języku czeskim, o godz. 9.00 natomiast odbędzie się msza w języku polskim.

W odpuszcie biorą tradycyjnie udział gminne organizacje, w tym Miejsce Koło Polskiego Związku Kulturalno-Oświatowego. PZKO-wcy zapraszają odpustowych gości do swojego Domu Polskiego Żwirki i Wigury na domowe kołaczki, kawę lub herbatę. A przede wszystkim

na wystawę. Jak zapowiada jeden z organizatorów tegorocznej wystawy, członek zarządu kościelickiego MK PZKO, Jan Przywara, w najbliższą niedzielę będzie można „u Żwirki i Wigury” obejrzeć zdjęcia zebrane

Żwirko i Wigura

podczas międzynarodowego konkursu fotograficznego pn. „Księstwo Cieszyńskie w obiektywie” (wcześniej zainstalowana była w galerii Teatru Cieszyńskiego w Czeskim Cieszyńcu). Poza tym będzie dostępna dla wszystkich zrekonstruowana stała ekspozycja „Żwirko i Wigura – bohaterowie przestworzy”.

– Wystawę zdjęć konkursowych będzie można zwiedzać aż do końca przyszłego tygodnia, ale tylko po uzgodnieniu wizyty z gospodarzem DPŻW, Janiną Glac (724 043 342) lub „żwirkowiskowym” przewodnikiem: Józefem Przywarą (723 307 653) – dodaje Jan Przywara. (kor)

Dzień pod znakiem Bełki

Znany chociażby z „Godek śląskich” Józefa Ondrusza słynny gródecki „raubritter” Bełko będzie już po raz trzeci patronem uroczystości gminnych, które odbędą się w Gródku w sobotę 17 sierpnia, jakże inaczej – w osadzie zwanej właśnie Bełko.

Jak zapowiadają organizatorzy, w tym malowniczym miejscu scena zostanie ustawiona wprost w korycie Olzy, w której łotrzyk podobno się utopił. Na scenie zaś zagrają orkie-

stra dęta „Jablunkovanka” z Jabłonkowa, Láďa Tomis & Jiří Schelinger Revival Band, a o 21.15 na swój koncert zaprosi mieszkańców Gródka słowacka wokalistka Kristína. Dni Gródka w Bełku zakończy dyskoteka znanego zaolziańskiego DJ-a, Jana Młynka.

O strawę dla ciała zaś zatroszczą się wszystkie gródeckie organizacje i stowarzyszenia obywatelskie, w tym miejscowi PZKO-wcy. (kor)

Nasi lekkoatleci dali czadu

W Światowych Letnich Igrzyskach Polonijnych w Kielcach do środy po południu Zaolziacy wywalczyli 70 medali (20 złotych, 30 srebrnych i 20 brązowych). W klasyfikacji generalnej wyprzedziła ich jednak drużyna Białorusi, która zdobyła wprawdzie tylko 45 krążków, ale aż 21 złotych. W klasyfikacji generalnej prowadzi zaś Kanada przed Niemcami.

Henryk Cieślak, szef drużyny Polaków z Republiki Czeskiej, realnie

ocenia, iż Zaolziacy zakończą prawdopodobnie igrzyska na czwartym lub piątym miejscu. – Jeżeli będziemy mieli dużo szczęścia, być może wywalczymy trzecie miejsce, ale na pierwszą ani drugą lokatę nie mamy szans. Po prostu ekipy Kanady i Niemiec są bardzo liczne i przez to bardzo mocne – tłumaczy. Cieślak dodaje, że w porównaniu z poprzednimi igrzyskami we Wrocławiu Zaolziacy poczynili postępy. – Zaczęliśmy na przykład

zdobywać medale w pływaniu, a to bardzo ważne, bo na pływaniu można zdobyć wiele cennych krążków. Dlatego w przyszłości będziemy musieli jeszcze mocniej obsadzić dyscypliny pływackie. Trzeba jednak podkreślić, że start w igrzyskach to przede wszystkim zabawa, w której chodzi o integrację i spotkania z Polakami z całego świata. To jest najpiękniejsze i najcenniejsze w tej imprezie, dlatego zmagani sportowców nie należy trak-

tować w kategoriach wyczynowych – tłumaczy.

Sportowcy zmagają się nie tylko z rywalami, ale przede wszystkim z tropikalnym upałem. W takich warunkach świetnie spisał się Władysław Martynek z Mostów koło Jabłonkowskiej, który w najstarszej kategorii wiekowej zwyciężył w biegu na 1500 metrów. – Bieg rozegrałem taktycznie, założyłem sobie, że będę się trzymał czoła. Zdawałem jednak sobie sprawę, że rywale są mocni, ponieważ we Wrocławiu mnie pokonali. Wiedziałem więc, że ostatnie 300 metrów muszę pójść szybciej. Zdecydowałem się finiszować i ostatnie sto metrów były ciężkie. Praktycznie nic nie widziałem i nic nie słyszałem. Chciałem tylko dobiec do mety, bo ostro naciskał Białorusin. Ostatecznie jednak udało się – cieszył się na mecie Martynek. Na 400 metrów nieźle spisała się Daniela Ćmiel z Milikowa, która zajęła trzecie miejsce. – Już przed biegiem wiedziałam, że na pierwsze miejsce nie mam szans – żartowała.

Poważnie dodała, iż dzień wcześniej wzięła udział w kolarskich zawodach MTB. – Przejechałam na rowerze 20 kilometrów i po prostu na czterysta metrów trochę zabrakło sił – mówiła.

Wieczorem wszyscy sportowcy spotkali się na placu przed stadionem piłkarskim Korony Kielce na codziennej uroczystości wręczenia medali. Jednym z zawodników, którzy stanęli na najwyższym stopniu podium, był Henryk Molin, który triumfował w prestiżowym biegu na 100 metrów. Liczyłem, że powalczę o podium i okazało się, że wyszło nie najgorzej – żartował Molin, dla którego są to już trzecie igrzyska. – We Wrocławiu w biegu na sto metrów byłem drugi. W Kielcach też nie jest źle, choć czasami brakowało zdecydowania ze strony sędziów i organizatorów i skutkuje to zamieszaniem. Wieczne imprezy są jednak bardzo przyjemne – przekonywał Molin owacyjnie witany przez grupę biesiadujących przy stadionie Korony Kielce Zaolziaków.

WITOLD KOŹDOŃ

Władysław Martynek (z prawej) biegnie po złoty medal na 1500 metrów.

Fot. WITOLD KOŹDOŃ

LEKKA ATLETYKA, DZIEŃ PIERWSZY

Kobiety

100 m gr. I: 2. Monika Mrózkowa, 3. Victoria Smugała; 100 m gr. IV: 2. Danuta Fójcik; 1500 m gr. I: 2. Barbara Gaura; 400 m gr. I: 3. Karolina Frankowa; skok w dal gr. I: 3. Barbara Gaura; oszczep gr. III: 2. Gabriela Niedoba.

Mężczyźni

100 m gr. I: 1. Henryk Molin; 100 m gr. II: 2. Andrzej Molin; 1500 m gr. I: 1. Adam Gaura;

1500 m gr. II: 3. Michał Broda; 1500 m gr. III: 3. Kazimierz Swaczyna; 1500 m gr. IV: 1. Władysław Martynek; 400 m gr. II: 2. Michał Broda; skok w dal gr. I: 1. Henryk Molin; skok w dal gr. II: 2. Richard Szarzec; skok w dal gr. IV: 2. Władysław Smugała; oszczep gr. I: 2. Bartłomiej Brzóska; oszczep gr. II: 3. Ronald Wilczek; oszczep gr. III: 2. Tadeusz Smugała.

Opr. jb

IRP CZ. CIESZYN: Celują w górną strefę

W najbliższy weekend do głosu dojdą rozgrywki piłkarskie na niższych szczeblach. Do nowego sezonu przystępuje się też ekipa IRP Czeski Cieszyn. Nadolziański piątologowiec celuje w górną strefę tabeli Mistrzostw Województwa. – Chcemy grać do piątego miejsca – powiedział „GL” Zbigniew Nowak, kierownik drużyny.

W pierwszej kolejce sezonu 2013/2014 podopieczni trenera Pavla Smatana zmierzają się u siebie z beniaminkiem rozgrywek – TJ Kovohutě Břidličná. Czy w druży-

nie IRP wszystko pozapinane jest na ostatni guzik? – Raczej tak, ale mądrzejsi będziemy dopiero po meczu. Na pewno nie zlekceważymy rywala – stwierdził Nowak. W ekipie IRP doszło latem do spodziewanych zmian kadrowych. Z zespołem pożegnali się: Zabelka (Żuków G.), Mendrok (Jasienica), Christu (powrót do Trzyńca), Klepek, Byrtus (Trzyniec), Zowada (Jabłonków). – Zmiany były konieczne, nie wszyscy piłkarze wywiązali się bowiem z zadania. Rozczarował chociażby Dennis Christu, który wcale nie był

wyróżniającym się napastnikiem w 5. lidze – ocenił Nowak. W kadrze brakuje również Slivy, który zdecydował się zakończyć piłkarską karierę.

Do drużyny pozyskano ze Śmiłowic bramkarza Petra Bašandę, który obecnie broni barw reprezentacji Zaolzia w Światowych Letnich Igrzyskach Polonijnych w Kielcach – podobnie jak pomocnik Stefan Nowak. Obaj z dużym prawdopodobieństwem nie zagrają w sobotni mecz z Břidličną. Z trybuny obejrzy mecz inny nowy piłkarz IRP – na-

pastnik Kratka pozyskany z Karwiny. – Chłopak borykał się z przewlekłą kontuzją kolana i dopiero niedawno wznowił treningi – stwierdził Nowak. O miejsce w pierwszym składzie powalczą też Dytko (Śmiłowice), Gebel (Puńców), Kohut (Frydek-Mistek), rezerwowym golkipierem będzie Kreželok ze Śmiłowic. Jak już informowaliśmy, w Śmiłowicach zrezygnowano latem z prowadzenia A drużyny. Dla okolicznych klubów była to więc świetna okazja do wzmocnienia przed sezonem. **(jb)**

KADRA IRP CZESKI CIESZYN

Bramkarze:

Bašanda, K:reželok

Obrońcy:

Gebel, Bolek, Przyczko, Ślawa, Stanik, Rusek

Pomocnicy:

Nowak, Kohut, Kantor, Koper, Dytko, Hradečný, Chlebek, Kubaň

Napastnicy:

Trybulec, Kratka, Lojek, Konečný, Krasniči

Trener: Pavel Smatana; **kierownik drużyny:** Zbigniew Nowak

Zwycięski sparing Trzyńca

Za oknem tropikalne upały, w środku sauna. W Werk Arenie pomimo trudnych warunków trwają przygotowania trzynieckich hokeistów do nowego sezonu. Stalownicy w tym tygodniu mają w planach dwa sparingi z jednym rywalem – Koszycami. We wtorek pokonali wicemistrza Słowacji 4:3, dziś pora na drugą odsłonę.

Wtorkowy mecz towarzyski z Koszycami posłużył za sprawdzian formy szerokiej kadry Trzyńca. Świetny mecz zaliczyli dwaj juniorzy w zespole Jiřego Kalousa – Marek Růžicka i Jakub Izacký. Růžicka dwukrotnie wpisał się na listę strzelców, Izacký z kolei swoją szybkością siał popłoch w koszyckiej defensywie. Trzynieczanie zagraли na cztery pełne ataki, wykorzystując przeważnie młodszych zawodników.

Starsi, jak choćby Martin Adamský i Jiří Polanský, bardzo łatwo znaleźli wspólny język z nowicjuszami w zespole – konkretnie zaś z rosyjskim napastnikiem Aleksandrem Gorszkowem. Filigranowy hokeista próbuje w sparingach przekonać do siebie trenerów i na razie trzyma się dzielnie. Gorszkow z Koszycami zaliczył asystę przy bramce Polanskiego na 2:0, pokazując typowy, rosyjski styl hokeja – z nastawieniem na dobre wyszkolenie techniczne i szybkość.

Václav Varaďa, asystent Jiřego Kalousa, wysoko ocenił zaangażowanie całej drużyny w upalny wieczór. – Chodziło dopiero o drugi sparing, ale progresja jest widoczna. Wszyscy są głodni hokeja, chcą pokazać się z jak najkorzystniejszej strony

– stwierdził. – Zyskuje na tym cały klub, bo zdrowa konkurencja to podstawa – dodał. Dziś o godz. 17.00 Stalownicy podejmują Koszyce po raz drugi. Według naszych informacji, gospodarze zagrają w trochę innym składzie – z większą liczbą starszych zawodników.

TRZYNIEC - KOSZYCE 4:3

Tercje: 1:0, 2:0, 1:3. Bramki i asysty: 2. Izacký (Růžicka), 25. Adamský (Gorškov, Foltýn), 37. Růžicka, 49. Růžicka (Roupec) – 47. Pašek (Cebák), 53. Pašek (Štrbák), 60. Bicek.

Trzyniec: Hrubec – Foltýn, Roth, Galvas, Roupec, Kania, Krejčí, Běhal, Gewiese – Adamský, Polanský, Gorškov – Rufer, Marosz, Ostržíček – Orsava, Růžicka Marek, Matuš – Hampl, Kindl, Izacký. **(jb)**

Wtorkowy mecz w Werk Arenie.

Fot. MARIAN JEZOWICZ